

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

TAVERNES BLANQUES

L'HORTA NORD

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA

AJUNTAMENT
DE TAVERNES BLANQUES

INSTITUT CARTOGRÀFIC VALENCIÀ

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECULL I TEXT
Antoni Garcia Osuna

GRAFISME
Esperança Martínez Molina

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Tavernes Blanques, 230

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 963 874 023
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tavernes Blanques

ISBN: 978-84-482-6405-5
Depòsit legal: V-3254-2019
Impressió: Imprés Puchades

Tavernes Blanques

Tavernes Blanques, documentat com a *les Tavernes Blanques* fins a finals del segle XVII, és un municipi de la comarca de l'Horta Nord. El terme municipal és rectangular i un dels més menuts de la Comunitat Valenciana, amb 0,74 km². El terreny, a tan sols 12 metres d'altitud sobre el nivell del mar, és totalment pla i està constituït per terrenys al·luvials formats per les avingudes del barranc de Carraixet. Està solcat pels llits del barranc de Carraixet al nord i del barranc del Palmaret al sud, transformat en séquia. Estos dos accidents hidrogràfics han sigut els causants de les barrancades i palmerades —avingudes dels barrancs anteriors— que històricament han sacsat el municipi. Tavernes Blanques, poble valencianoparlant com tots els de la zona, limita al nord amb Almàssera i Bonrepòs i Mirambell; a l'oest, amb Carpesa, pedania de la ciutat de València; al sud, amb València, i a l'est, amb Alboraia.

Tavernes Blanques està ubicat a banda i banda de l'antic camí Real de Morvedre —conegut posteriorment com a *carretera de Barcelona*—, com ocorre amb Albalat dels Sorells, Massamagrell i la Pobla de Farnals, i a diferència de la resta de pobles de la zona, que històricament se situaven una mica retirats d'aquella via de comunicació i només hi tenien a la vora algunes cases al voltant d'alguna venta o ermita. El poble ha experimentat un augment important d'habitants, especialment des dels anys cinquanta. Lluny queden les 348 ànimes que va consignar Pascual Madoz a mitjan segle XIX o els 607 habitants de 1900. L'any 2015 en tenia 9.244. Al principi, l'augment demogràfic va ser fruit de la indústria, però la demanda immobiliària és la causa de l'últim increment de població: actualment, Tavernes forma una conurbació amb el terme de València al llarg de la carretera de Barcelona fins al monestir de Sant Miquel dels Reis.

Es coneix l'existència de Tavernes Blanques gràcies al llistat de l'impost del morabatí de 1379. L'origen del municipi va ser una sèrie de tavernes i hostals situats a la vora del camí Real de Morvedre —just en la bifurcació on comença el camí de Vinalesa— i la senda de la Mar —ara *carrer de la Mar*—. Estos establiments es beneficiaven de la proximitat de l'entrada a València perquè eren l'últim lloc d'hostalatge quan les portes de la ciutat estaven tancades.

Es té constància documental de la possessió del senyoriu del lloc de les Tavernes en 1445 per Bernat Peris. Després de diverses vendes, va ser adquirit per la família Borja, que el va vendre a Alfons d'Aragó, net del rei Joan II, bisbe de Tortosa i, posteriorment, arquebisbe de Tarragona. Este el va cedir en el testament al monestir de Sant Jeroni de Cotalba, a Gandia, en 1514.

Els jerònims saforencs, i no els de Sant Miquel, com a vegades s'ha cregut, van exercir el seu domini des del 1514 fins a la desamortització de les propietats eclesiàstiques en 1835.

La consolidació del terme actual tingué lloc el 1925, quan un reial decret va aprovar la segregació de part de la partida dels Desemparats d'Alboraia, annexionada a la parròquia de Tavernes des del 1902.

La construcció del temple parroquial data de 1631, quan es va crear la vicaria pel desmembrament de les dos parròquies que exercien el domini sobre el municipi: la de Sant Llorenç de València i la de Carpesa. Però durant la Guerra Civil va ser destruït, i només va quedar en peu la sagristia. En conseqüència, durant uns anys, el vell Casino va ser el lloc on se celebraven els actes religiosos. El nou temple va ser construït en diverses fases a partir del 1940.

Cal destacar també l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats, que va ser erigida en 1447 per la Confraria de la Mare de Déu dels Innocents a la vora del barranc de Carraixet, on s'alçaven les forques dels ajusticiats. Poc abans, en 1400, s'havia disposat la construcció de dos cementeris, el dels Ajusticiats i el dels Desemparats. L'ermita gòtica va canviar de fisonomia amb el pas del temps. Va ser restaurada diverses vegades i, finalment, es va enderrocar en 1935 a causa de l'ampliació de la carretera de Barcelona. L'actual data de 1940.

L'activitat econòmica del poble es basa en els sectors de la indústria i dels servicis. En un primer moment van ser importants els tallers artesanals relacionats amb els mitjans de transport de l'època: la construcció de carros, la corretgeria, la ferreria, etc.; però l'auge de la indústria càrnia a partir del segle XX es va beneficiar del tradicional *portatge*, dret sobre les mercaderies que entraven a la ciutat de València. Esta indústria comportava un cicle complet: la importació de porcs, especialment d'Extremadura, per tal d'engreixar-los en les nombroses porcateres del terme i de la rodalia; el sacrifici dels animals en els escorxadors locals, i la venda en gros i a la menuda en les diverses carnisseries de vora la carretera, on els compradors acudien des de València en tramvia per a beneficiar-se de l'avantatge fiscal. Esta indústria va tindre vitalitat fins als anys huitanta, però la falta de rendiment i de relleu generacional, l'auge dels supermercats i les molèsties causades al veïnat acabaren amb esta activitat.

Cal destacar, finalment, la importància que per a la població ha tingut l'empresa de porcellana artística Lladró, que ha donat nom, fins i tot, a una barriada de caràcter fabril.

Tavernes Blanques

Hidrografia natural

Barranc de Carraixet

Hidrografia artificial

Braç d'Alboraia
Braç d'Almàssera
Braç d'Estrela
Bracet del Barranc (o del Salt)
Bracet del Cementeri
Derramador del Barranc
del Palmaret
el Cano
Estació Hidrològica
l'Anell
Llengües d'Almàssera i Alboraia
Motor de Lleganya (o de la Canal)

Parada de l'Olivereta
Parada del Salt
Partidor de Ca Cavalleria
Partidor de Ca Mellado
Pouet de Sant Vicent
Quadrat de l'Alcantarilla
Séquia de la Canal
Séquia de la Font
Séquia de Rascanya
Séquia del Comunet
Séquia del Palmaret
Séquia Riquera

Poblament

Barri de Sant Rafael
Ca Canons
Ca Manetes
Ca Sensi

Ca Soriano
Cal Patxo
Caseta del Cano
Tavernes Blanques

Partides i paratges

els Pinets

la Canal

Vies de comunicació

Camí d'Alboraia
Camí de Carpesa
Camí de l'Alqueria
de la Campaneta
Camí de l'Anell
Camí de la Mota del Barranc

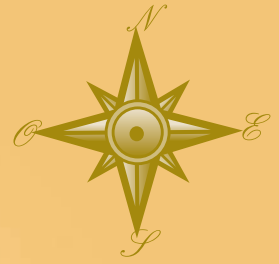
Carretera de Barcelona
Passeig de Jaume I
Pont de l'Ermita
Senda de la Mar
Senda del Molí

Altres llocs d'interés

Cementeri dels Ajusticiats
Cementeri Nou
Cementeri Vell
Centre Educatiu
Ciutat de la Porcellana
Ermita de la Mare de Déu
dels Desemparats

Instal·lacions Esportives
les Casetes del Calvari
Molló de l'Anell
Molló de l'Olivereta
Molló del Camp de Uiso
Porcaterra de Juanito Roig

L'Horta Nord

0 500 1.000 2.000 3.000 4.000 5.000 Metres